

Předběžné akce útočné bitvy.

Část II.

Konkrétní příklad.

Mapy 1 : 75.000: Ml. Boleslav, Jičín, Turnov.

Všeobecná situace.

Armáda červených o 6 divisích, přicházejících od severozápadu, postupuje proti silám modrých, které jsou hlášeny v okolí Hořic. Dne 1. července k poledni dosáhne svými divisemi prvního sledu Jizery.

První pěší divise v Mnichově Hradišti.

Druhá pěší divise v Bakově.

Třetí pěší divise v Ml. Boleslavi.

Divise druhého sledu jsou západně od této řeky na vzdálenost několika hodinového pochodu.

Čelní divise vyslaly přední stráže na levý břeh Jizery; linie odporu těchto předních stráží prochází místy: Březina, Lhotitz, Buda, Unterstakor, Plasy, Nepřevaz.

Armádní jezdeckto vyslané před armádou dosáhne téhož dne svým hlavním vojem okolí Horního Bousova.

Zprávy o nepříteli, které byly dodány veliteli armády dne 1. července, jsou:

Jezdeckto červených hlásilo ve 13 hod., že částice jezdeckta modrých byly dopoledne spatřeny v Rovensku, Samšíně a Libáni.

Letectvo červených podalo ve 14 hod. tyto zprávy:

„Hlavní voje nepřítele drží území východně od Jičína; vesnice Brdo, Radim, Studany, Robous, Miličoves, Choteč a Konecchlum jsou silně obsazeny.

Obranné práce se provádějí v Dílci (Diletz), na západním okraji Jičína, v Starém Místě a Jičínovsi.“

Zvláštní situace.

Velitel armády zasílá v 15 hod. všeobecný operační rozkaz na den 2. července, jímž organizuje pohyb armády takto:

Divise 1. sledu vyrazí ze svých míst v 5 hod. a dosáhnou čelím svých hlavních vojáků linie Krčkovice, Vosek, Rokytany.

Jejich pásma pochodu jsou naznačena na přiloženém náčrtu.

Pochod armády se má provést postupnými posuny, jejichž linie zastávek I., II., III., naznačené v témž náčrtu, budou překročeny čely předvojů v těchto hodinách: I. v 8 hod., II. v 10 hod., III. ve 12 hod. Linie II. zastávky bude však překročena teprve na nový rozkaz velitele armády.

V případě střetnutí s nepřítelem západně od linie II. zastávky předvoje se vynasnaží, aby se zmocnily výšin, které tvoří tuto linii zastávky.

*) Upozorňujeme p. t. čtenáře „Vojenských Rozhledů“, že v čísle 9. na str. 421 vypadlo při lámání toto jméno autorovo.

Armádní jezdectvo má za úlohu vyslati za svítání silné průzkumné jezdecké oddíly k Žlábků, Knižnicím, Jičínu a Jičínovsi, aby zjistily, kde nepřítel překročil tuto čáru a v kladném případě, kterých míst dosáhl na západ od této čáry.

Hlavní voj tohoto jezdectva vyrazí v 6 hod. a odebere se k Jičínu s úlohou chrániti pochod armády a při střetnutí s nepřítelem zjistiti obrys jeho sestavy.

Armádní letectvo má za úlohu oznámiti, zda se hlavní síly nepřítele, které byly hlášeny východně od Jičína, daly na pochod k západu. V kladném případě má střežiti obzvláště osy Lázně Bělohrad—Turnov, Hořice—Sobotka, Veselí Vysoké (Hoch Wessely)—Dětěnice.

Rozhraním pásma divisního*) a armádního letectva je čára: Turnov, Sobotka, Dětěnice.

Část armádního dělostřelectva se bude přesunovati postupnými posuny v pochodovém pásmu střední divise ve výši hlavního voje této divise, hotova činně zasáhnouti, jakmile by to okolnosti vyžadovaly.

Zastavme se na okamžik u tohoto operačního rozkazu.

Podle zpráv, které došly velitele armády dne 1. července ve 14 hod., jsou hlavní síly nepřítele asi na 35 km od hlavních vojů našich divisí prvního sledu. Můžeme se tudíž setkat s nepřítelem dne 2. července, jestliže bude toho dne pokračovati v pochodu na západ. Vykona-li však noční pochod v noci z 1. na 2. července, můžeme jej dne 2. července dokonce nalézt v krajině, které podle dané úlohy mají dostihnouti naše předvoje. Konečně velmi pohyblivé částice (jezdectvo, obrněné automobily, cyklisté, pěchota převezaná na automobilech a p.) mohou nás zastihnouti na naší pochodové cestě ještě západněji.

Divise prvního sledu armády mohou tedy býti za svého postupu od Jizery na východ zasaženy dříve nebo později napřed dalekonosným dělostřelectvem, pak dělostřelectvem střední donosnosti.

Těmto divisím bude ovšem zbývatí skorem stále určitá doba, aby upravily svou pochodovou sestavu podle potřeby situace, neboť armádní jezdectvo, které operuje 2. července na frontě armády, nám bude moci tohoto dne neustále hlásiti, zda nepřítel jest v pohybu, nebo zda zaujal posici v pochodovém pásmu armády. Letectvo bude rovněž s to, aby nám poskytlo přesných zpráv o hlavních silách již hlášených v okolí Jičína a o všech důležitých pohybech nepřátelského vojska na západ od Jičína, ovšem nebudou-li atmosférické podmínky příliš nepříznivé.

Avšak sestava divisí prvního sledu při počátečním pochodu musí býti dosti pružná, aby se hodila pro rychlé změny, jichž by mohlo býti třeba podle došlých zpráv. Musí to tedy býti již sestava přibližovacího pochodu, jenž se vyznačuje častými změnami, vyvolanými událostmi. Taková sestava dovoluje podle potřeby přejíti bez obtíží k bojové sestavě.

Velitel armády sám stanoví divisím prvního sledu hlavní podmínky pro tento přibližovací pochod: délku postupných posunů, místa různých zastávek a hodinu, kdy čelní prvky předvoje přejdou linie těchto zastávek. Protože se rozhodl provésti metodický a bez-

*) Předpokládáme, že armáda přidělila každé divisi prvního sledu 1 letku, druhé divisi mimo to jednu balonovou rotu.

pečný přibližovací pochod, nedovolí, aby velitelé divisi zvyšováním bezpečnostních opatření zdržovali postup; chce mít svoje divise stále asi na stejné výši.

Jest zajisté nutno, aby celková sestava předních částic armády, která bude přípravnou sestavou pro boj, odpovídala při střetnutí s nepřítelem úmyslům a přáním velitele armády.

Konečně si velitel armády ponechá možnost za pochodu jakkoli pozměnit celkovou sestavu armády, kdyby to uznal za nutné, tím, že dovolí divisím prvního sledu překročit linii II. zastávky teprve na jeho další rozkaz. Podle okolností může pak buď prodloužit zastávku svých čelních divisi na posici obzvláště výhodné a nechati divise druhého sledu se přiblížit, nebo přichystat si takový manév'r, který by mu dovolil příznivé okolnosti učinit.

Lze namítati, že tento metodický a poměrně dlouho trvající přibližovací pochod ponechává nepříteli možnost předejít armádu při obsazení důležitých linií v terénu, a že nám tato sestava znemožní využití určitých příznivých, často rychle pomíjejících příležitostí, kterých nám může poskytnouti manév'r nepřítele.

Na tuto námitku odpovíme, že učiníme zvláštní opatření po každé, kdy budeme chtít dosáhnouti dříve než nepřítel míst obzvláště příhodných pro vývoj naší akce a že čas, který jsme ztratili řečeným přibližovacím pochodem, nahradíme ihned po zjednání prvního dotyku tím, že naše sestava představuje již skutečné rozvinutí vyšších jednotek prvního sledu.

Mimo to nezapomínejme, že rychlejším postupem znemožníme spolupráci pěchoty a dělostřelectva a opatrnějším nepříteli, který lépe ovládá svou palbu, poskytneme tím příležitost, aby nás překvapil za okolností pro nás velmi nepříznivých a způsobil nám kruté ztráty.

Konečně nepokládejme za zásadu řečený způsob provedení a zachovejme si možnost jinak jednati vždy, kdy to situace nepřítelova dovoluje. Velitel si nemůže počínati stále stejným způsobem; tím by velice usnadnil akci nepřítelovi.

Povšimněme si nyní v jakém znění bude moci velitel 2. divise vypracovati operační rozkaz pro den 2. července, a pak podrobných podmínek, za kterých budou moci různé jednotky této divise vykonati nařízený přibližovací pochod.

.....armáda
2. pěší divise.
.....
3. oddělení
.....

Stan vel. div., dne 1. července v 19 h.

Operační rozkaz čís. 9.

I. — Částice nepřátelského jezdeckva byly dopoledne spatřeny v Samšíně.

Naše letectvo zjistilo kolem 14. hod., že se u Dílce, Jičina a Starého Místa konají obranné práce. Hlavní síly nepřítele táboří v krajině na východ od Jičina.

II. — Armáda bude dne 2. července pokračovati v pochodu na východ.

2. divise bude pochodovati směrem k Jičinu s úlohou dostati

se hlavním vojem do okolí Voseka a svými kupředu posunutými částicemi dosáhnouti linie výšin východně od Sobotky.

III. — 2. divise s brigádami vedle sebe, jsouc kryta jediným předvojem pod velením velitele 1. brigády, vykoná pochod postupnými posuny.

IV. — Provedení pochodu.

a) předvoj, skládající se z:

2. pěšího pluku (1. brigády),

1. praporu 3. pluku (2. brigády),

divisní jezdeckvo,

1 ženíjní roty,

překročí čelními částicemi pěchoty linii odporu předních stráží v 6 hodin. Bude podporován, bude-li třeba, třemi oddíly dělostřelectva přímé podpory.

Různé části předvoje budou postupovati postupnými posuny se zastávkami na liniích I., II., III., které jsou naznačeny v přiloženém náčrtu (viz příl.).

Linie I. zastávky bude překročena čely předvoje v 8 h.

Linie II. zastávky nesmí býti překročena hlavním vojem předvoje bez zvláštního rozkazu velitele divise.

Divisní jezdeckvo vyše za svítání průzkumný oddíl k Příchovi a Vohařicům. Hlášení i negativní, pošle s linií II. a III. zastávky. Zajistí styk s armádním jezdeckvem ve směru Sobotka a vejde ve styk s předvojem sousedních divisí na čáře Žehrov, Dobšín, Dolní Bousov, Skišice, Domausnice.

b) Letectvo přidělené 2. divisi prohlédne za svítání krajinu Sobotka, Markvartice a spojí svoji činnost s činností divisního jezdeckva, počínajíc přechodem jezdeckva přes linii II. zastávky, aby zpravilo velitelství a dělostřelectvo o eventuálních pohybech nepřítelových.

Balon bude postupovati na výši praporů hlavního voje postupnými posuny po ose Kosmonosy, Násilnice, Litkovice, Horní Bousov.

c) Pěchota hlavního voje, obsahující:

1. brigádu (1. pluk) na severu,

2. brigádu (2 prapory 3. pluku, 4. pluk) na jihu,

překročí v 8 h. čelními prapory linií předních stráží a pochoduje ve třech proudech po plucích až na linii I. zastávky po cestách určených veliteli brigád.

Od linie I. zastávky, která bude překročena hlavním vojem teprve na nový rozkaz, budou 1. a 3. pluk pochodovati v prvním sledu hlavního voje; 4. pluk v druhém sledu za 3. plukem; pluky využijí co možná nejvíce silniční sítě. Jestliže dva nebo více praporů budou nuceny bráti se touž cestou, zaujmou mezi sebou vzdálenost nejméně 1000 metrů.

Rozhraním pásma pochodu mezi brigádami je čára: Studenka, 243, 247, 242, 285, 258, Kdanice (patří 2. brigádě).

d) Dělostřelectvo.

3 oddíly divisního dělostřelectva musí býti schopny zakročiti kdykoli jako přímá podpora předvoje. Budou se pohybovati postupnými posuny a po sledech podle rozkazů velitele divisního dělostřelectva, který se dohodne s velitelem předvoje.

Ostatní 3 oddíly divisního dělostřelectva se budou přemísťovati postupnými posuny a po sledech za předvojem podle rozkazů

velitele polní dělostřelecké brigády tak, aby mohly rychle zasáhnouti ve prospěch předvoje na celé frontě divise.

e) Ženíjní vojsko.

Jedna ženijní rota je k dispozici veliteli předvoje.

Druhá ženijní rota bude pochodovati v čele hlavního voje druhé brigády.

V. — Styk a pojítková služba.

Styk mezi křídelními prapory předvoje 2. divise a prapory předvoje sousedních divisi buď proveden na liniích zastávek, a to:

Na jihu: u stanice západně od Dlouhé Lhoty,

u božích muk ve Skišicích,

u koty 361.

Na severu: na západním okraji Suchrovic,

na severním okraji Kamenic,

u božích muk na západním okraji Nepřivce.

Velitel divise pochoduje s velitelem předvoje podél osy Studénka, Násilnice,*) Litkovice, Horní Bousov, Vosek.

Velitel 2. brigády pochoduje v čele hlavního voje své brigády po linii Horní Stakor, Lhota Husí, křižovatka 400 m jiho-východně od Vobrubce, Rohačko.

Zvláštní rozkazy pro styk a pojítkovou službu viz v příloze (v této práci není provedeno).

Velitel 2. divise:

Dostanou:

.....
.....
.....

V jakých tvarech vykonají přibližovací pochod různé části předvoje a hlavního voje?

Co se týče pochodů, závisí zaujetí tvarů na místě, na němž je dotčená jednotka v celkové sestavě, na frontě, která je jí přidělena, a na útvaru terénu, kterým prochází, je-li v prvním sledu a na silniční síti pochodového pásma, je-li dotčená jednotka v záloze. Ve mnoha případech lze přijmouti více různých řešení. Níže uvedené tvary je tudíž třeba pokládati jen jako příklad možného řešení.

Uvidíme třeba, že velitel předvoje dává do první linie 3 prapory (2 prapory 1. brigády, 1 prapor 2. brigády) a že si v záloze ponechává 3. prapor 1. brigády a nechá jej postupovati za středním praporem. Takto zamezí smíchání jednotek při budoucím rozvinutí brigád a umožní veliteli 2. pluku převzít eventuálně velení celého jeho pluku za příznivých podmínek.

Uvidíme, že každý velitel praporu první linie dá do prvního sledu 2 rotu, které si rozdělí pochodové pásmo praporu a budou postupovati podél cest nebo poli v malých proudcích po četách ve tvaru obdélníkovém nebo kosočtvercovém tak, aby byla prohledána celá fronta přiděleného pásma. Naproti tomu rotu 2. sledu využijí jen silniční sítě.

Záložní prapor předvoje bude moci postupovati ve dvou proudcích za středním praporem: pravý proud (jižní) po čáře: Horní Stakor, Ouhelnice, 247, Vobora, Vobrubec, 285, Červený mlýn (Rothe Mühle), Matice, Kdanice; levý proud (severní) po čáře: Studénka, Násilnice, Litkovice, Všebor-

*) Předpokládá se, že část cesty Násilnice, Chlumin byla prozkoumána jako cesta sjízdná pro automobily.

sko, Obruby, Horní Bousov, Schleifmühle, Vosek a Spišov.

Sestava hlavního voje po překročení linie I. zastávky, bude hlavně záviseti na množství volných cest.

Pluky budou obvykle výhodně postupovati se dvěma prapory v 1. a s jedním praporem v 2. sledu, který bude pochodovati za některým z čelních praporů na vzdálenost nejméně 1000 metrů.

Tato sestava, vhodná pro začátek přibližovacího pochodu, bude se čím dále tím více rozčleňovati podle toho, jak se bude přibližovati k nepříteli, hlavně jakmile se zjedná první dotyk, a skončí pochodem všech jednotek divise poli. Hlavní voj bude postupovati v učeném shromáždění tak, aby jednotky mohly býti ihned v jakémkoli směru zasazeny, a to v takových tvarech, které umožní využití terénu a uchrání jednotky od palby nepřítelovy.

Co se týče dělostřelectva, uvidíme na př., že velitel divisního dělostřelectva přidělí 2 oddíly přímé podpory 2. pluku a jeden oddíl přímé podpory 3. pluku.

Tyto oddíly by mohly postupovati takto:

V době, kdy prapory předvoje přecházejí linii předních stráží, první oddíl je ve vyčkávacím postavení u Budy, druhý oddíl přijíždí do Trenčína, 1. a 2. baterie třetího oddílu jsou ve vyčkávacím postavení u Chaloupky, třetí baterie tohoto oddílu stojí na silnici u východního okraje Kosmonos.

Když budou prapory předvoje překračovati linii I. zastávky, bude druhý oddíl v palebném postavení u Písku, hotov je podporovati až na II. linii; první oddíl vyjede tou dobou z Buda směrem ku Přepři, 3. baterie třetího oddílu je v palebném postavení západně od koty 242 (jižně od Vobrubeckého lesa), hotova podporovati až na II. linii, 1. a 2. baterie tohoto oddílu vyjždějí tou dobou z Chaloupky směrem k Bechovu.

Ostatní oddíly divisního dělostřelectva, jejichž úkol není ještě přesně určen, které však mají býti schopny rychle zakročit ve prospěch předvoje, postoupí taktéž postupnými posuny a po sledech, avšak nemusí zaujmouti ihned palebných postavení, nýbrž mohou zůstat ve vyčkávacím postavení na místech, která určí velitel divisního dělostřelectva.

Na příklad v době, kdy prapory předvoje budou překračovati linii I. zastávky, bude jeden oddíl hrubého pluku ve vyčkávacím postavení jižně od Chlumína, druhý oddíl téhož pluku a oddíl lehkých kanonů, které dojely do Lhota-Husí, se budou připravovati k dalšímu postupu na východ. V okamžiku, kdy prapory předvoje dosáhnou II. linie, bude druhý hrubý oddíl právě dojížděti k okraji Obrub, oddíl lehkých kanonů k okraji Vobrubec, kde zaujmou vyčkávací postavení; hrubý oddíl ponechaný u Chlumína hne se kupředu.

Samo sebou se rozumí, že orgány všech těchto oddílů, které mají usnadnit jednak vyhledávání pozorovatelů a míst pro baterie, jednak i rozvinutí oddílů, které nejsou v palebném postavení, přecházejí dosti daleko své jednotky, pochoduje těsně za čelními prapory předvoje.

Jak jsme viděli v první části tohoto článku, připouští polní řád, aby se přibližovací pochod konal za noci.

Kdyby si velitel armády byl přál, aby byl přibližovací pochod hlavních vojů divise proveden zanoci, byl by musil organisovati celkový pohyb armády zcela jinak, než jak jsme viděli výše.

Bylo by dojistá nebezpečno vyslati předvoje jediným pochodem za dne až na výšiny východně od S o b o t k y na 20 km vzdušné čáry od čelních částí hlavních vojáků divisi, a tím je tak značně oddělití od jejich hlavních vojáků, které by měly vykonati svůj pochod až příští noci. Znamenalo by to nechatí je při střetnutí s nepřítelem bojovati samotné po více jak 5 hodin a vydati je tak nebezpečí, že budou poraženy dříve, než by hlavní voje divisi mohly zakročití.

Velitel armády by byl musil zkrátití délku pochodu a naříditi na příklad předvojům, aby pochodem za dne dosáhly linie V i s k e ř, P o d k o s t, D o l n í B o u s o v, H r a d o m s, R a b a k o v, zatím co by hlavní voje dosáhly pochodem příští noci linie Ž e h r o v, D o b š í n, B e c h o v, P e t k o v, Ž e r č i c e.

Mimo to armáda, která 1. července dosáhla za dne Jizery, nemůže vykonati pohybu v noci z 1. na 2. července, poněvadž předvoj by musil dojítí až na posici, které má býtí dosaženo. To však není možné, neboť konal již 1. července pochod.

Proto přibližovací pochod hlavních vojáků divisi bylo by lze vykonati teprve v noci z 2. na 3. července. U 2. divise by na př. předvoj, zesílený jedním praporem, mohl vyraziti 2. července okolo 12. hod. tak, aby k 19. hod. dosáhl linie P o d k o s t — D o l n í B o u s o v, t. j. asi 2 hodiny před setměním. Hlavní voj divise by odešel z místa okolo 20. hod., aby 3. července ke 2. hod. dosáhl okolí P ř e p e ř e. Armádní jezdeckto by došlo 2. července hlavním vojem do okolí V o h a ř i c a vyslalo by své průzkumné oddíly proti všem místům, odkud by mohl přijítí nepřítel. Konečně armádní letectvo by dostalo rozkaz střežití od poledne dne 2. července obzvláště krajinu obsazenou hlavními silami nepřítelovými, jakož i nejdůležitější cesty, kterými by mohl dosáhnouti pochodového pásma armády.

Vidíme, že přechod z jednoho způsobu pochodu ke druhému by značně zpozdil postup armády kupředu, a že noční pochod hlavních vojáků velmi zpomaluje pochod armády. Zato však tento druh pochodu má tolik výhod, že ho užijeme vždy, kdykoli je to podle všeobecné situace možné, aniž by tím trpělo vedení operací.

Velitel armády mohl by také provéstí noční přibližovací pochod divisi 2. sledu, kdežto ve dne by nechal postupovati jen divise 1. sledu.

Bylo by mu tedy třeba učinití zvláštní dispoice. Bylo by skutečně nebezpečno zvyšovati nad míru vzdálenosti mezi těmito oběma skupinami vyšší jednotky a nesmíme též zapomínati, že křídelní divise jsou často nuceny vůči divisím 1. sledu zastávatí úlohu ochrany boku, které by však v této nové sestavě nemohly splnití. Tím by mohlo vzniknouti rozšíření fronty divisi 1. sledu (kdybychom se toho dosti nechránili), které by, kdybychom se střetli s nepřítelem, velmi znesnadnilo a ohrozilo zjednání prvního dotyku.

Ale vraťme se k našemu dennímu přibližovacímu pochodu.

V 9 hod. 30 min. velitel 2. divise se dovídá, že armádní jezdeckto narazilo východně od S o b o t k y na částice nepřátelského jezdeckta, které se mu podařilo zahnatí na východ. Mimoto dostává od velitele armády rozkaz ku překročení linie II. zastávky.

Vydává tyto rozkazy:

R o z k a z p ř e d v o j i.

Stan v 9 hod. 30 min.

Armádní jezdeckto narazilo východně od S o b o t k y na částice nepřátelského jezdeckta, které zahnal na východ.

Předvoj přejde linii II. zastávky v 10 hod. a postoupí postupně:
a) na linii III. zastávky (viz příloha oper. rozkazu 9), kterou překročí ve 12 hod.;

b) na linii výšin 386, 376, 396, 335.

Střetne-li se západně od řečené linie výšin (viz b) s nepřítelem, vynasnaží se, aby dosáhl této linie, nebo, kdyby to nebylo možné, aby alespoň obsadil výšiny hned na východ od Sobotky a Markvartic.

Velitel 2. divise:

Rozkaz hlavnímu voji.

Stan v 9 hod. 35 min.

Armádní jezdeckto narazilo východně od Sobotky na částice nepřátelského jezdeckta, které zahnilo na východ.

Předvoj postoupí na výšiny východně od Sobotky Markvartic.

Čelní prapory hlavního voje přejdou linii I. zastávky v 10 hod. a dojdou na II. linii, kterou překročí teprve na zvláštní rozkaz.

Velitel 2. divise.

Takovým způsobem pokračuje přibližovací pochod bez zdržování náležitě připravených požadavků všeobecné situace.

Zjednání dotyku.

Budeme předpokládati, že přibližovací pochod dne 2. července byl ukončen bez obtíží. Jen armádní jezdeckto narazilo východně od Lavic znovu na nepřátelské jezdeckto, které bylo podporováno obrněnými automobily a částicemi pěchoty. Armádnímu jezdecktu, zesílenému divísním jezdecktvem divisi 1. sledu, se podařilo poněkud zatlačit tyto nepřátelské částice.

V 18 hod. obrys nepřítele se jevil na čáře: 348, Libunec, Střeleč, Všeliby, Samšín, Leština, Važice, Hrádek (296).

V tutéž hodinu linie odporu předních stráží divisi 1. sledu prochází místy: Troska (514), 322 Steblovice, 386, Čakan (396), 335, Lično, Vosenice.

Zprávy dodané dosud letectvem oznamují, že nepřítel koná větší opevňovací práce u míst: Libuň, Lhota-Pařezká, Vohařice, Stidla, západně od Střevač, jakož u Dilce, Jičina, Starého Místa, Nemíčovse, Jičínovse.

Podle výpovědi zajatců obsadily konečně značné síly nepřátelské krajinu kolem Jičina, kde připravují obranu.

V 17 hodin vydává velitel armády operační rozkaz pro den 3. července.

Armáda bude útočit na nepřátelské oddíly, jejichž obrys byl zjištěn dne 2. července.

Divise prvního sledu, které opustí ubytovací místa v 6 hodin, mají za úlohu zjednatí úplnější dotyk než jak ho dosáhlo jezdeckto a obsadit výšiny u Knížnic, výšinu Privišin, výšiny u Podhradu a Drahorazský vrch. (Drahoraz B).

Směry:

1. divise: Oujezd, Libuň, Jinolice, Brada.

2. divise: jednak Samšín, Lochoy, 317; jednak 281, 274, Vokšice.

3. divise: Važice, Střevač, Veliš.

Pásma jsou naznačena na přiloženém náčrtu.

Divise 1. sledu neužijí pro tyto první akce více než:

1. a 3. pěší divise: $\frac{1}{2}$ pěchoty,

2. pěší divise: $\frac{2}{3}$ pěchoty.

Křidelní divise prvního sledu budou kryti své vnější boky pohyblivými bočnými voji, umístěnými poněkud vzadu. Tyto bočné voje budou postupovati:

Na severu: po ose Hrubá Skála, Rovensko, Černá.

Na jihu: po ose Dětěnice, Ounětice, Drahoraz.

Armádní jezdeckto, jakmile bude překročeno předvoji, odejde k Rožďalovicům s úlohou kryti pravý bok armády za jejího postupu k východu a zjistiti levý okraj nepřátelské posice.

Níže uvedené armádní dělostřelectvo dává se k dispozici velitelům divisi 1. sledu:

2. divisi: 1 oddíl 8 cm kanonů,
2 oddíly 10 cm houfnic,
1 oddíl 15 cm houfnic.

Zbytek armádního dělostřelectva se postará o palbu proti bateriím a vzdálenou zabraňovací palbu východně od čáry Cidlina, Rybníček, Šlikoves, Jičínoves.

Pásmo činnosti armádního letectva je ohraničeno na západě čarou Lomnice, Jičín, Jičínoves, Kopidlno.

Stany velitelů divisi budou se přemísťovati po těchto osách:

2. divise: Vosek, Spišov, Lavice, Vohařice, Sv. Anna.

Styk mezi divisemi 1. sledu buď zajištěn na hranicích 2. divise smíšenými oddíly; severní bude obsahovati po dvou četách 1. a 2. divise, jižní dvě čety 2. divise, dvě čety pěchoty a jednu četou kulometů 3. divise.

Vidíme, že u armády totéž rozhodnutí a též rozkaz mohou upravovati zjednání dotyku i činnost divisi za zahajovacího boje. Nyní uvidíme, že zvláště u divise a u nižších jednotek jsou však tyto dvě fáse boje zcela odlišné.

Stan vel. div. dne 2. července 19 hod.

Operační rozkaz čís. 10.

I. — Jezdeckto narazilo na nepřátelskou linii, která v 18 hodin procházela místy: Všeliby, Samšín, Leština.

Této linie nemohlo prorazit.

Letectvo zjistilo, že u Vohařice a Stidly, jakož i dále vzadu u Dilce a u Starého Místa, konají se větší opevňovací práce.

Podle výpovědi zajatců značné síly nepřátelské obsadily krajinu kolem Jičína, kde se připravují k obraně.

II. — Armáda bude dne 3. července útočiti na nepřátelské síly, rozložené na všeobecné linii Libuň-Oudrnice, aby se zmocnila dominujících výšin východně od této linie.

2. divise má za úlohu zjistiti nepřátelské síly, rozložené západně od zalesněného pásma: 452, 387, 385, 371, zatlačit je na východ a obsaditi výšiny u Prachova a Podhradu.

Divise je zesílena čtyřmi oddíly armádního dělostřelectva.

Pásmo činnosti divise jest ohraničeno:

Na severu: čarou 321 (sev. od Vesce), 284 (jihových. od Zám. mostu), severní okraj Prachova a severní okraj Rybníčku.

Na jihu: čarou 329, 324, Batín, 306, jižní okraj Šlikovsi.

III. Úmyslem velitele divise je zatlačit nepřítele na zalesněné pásmo 452, 387, 385, 371 jen silami předvoje, pak prorazit nepřátelskou sestavu na všeobecné ose Vohařice—Dolní Lochoy—Rybníček, aby bylo možno obsadit vhodná místa pro vyražení od východních okrajů lesů 452—387 a dosáhnouti výšin u Prachova a Podhradu.

IV. — Proto:

a) Předvoj (první sled), obsahující:

2. p. pluk,

1 prapor 3. pluku,

1 ženijní rotu,

za velení velitele 1. brigády, překročí 3. července v 7 hod. jezdecko západně od fronty Všeliby, Samšín, Leština a vynasnaží se zatlačit nepřítele napřed na západní okraje lesa (čára Maršov, Stidla, Nadslav), pak za toto zalesněné pásmo.

Předvoj bude podporován veškerým dělostřelectvem divise tak, jak je určeno níže (c).

Směněné divisi jezdecko se shromáždí v údolí západně od 389 (Zajakur), kde zůstane k dispozici velitele divise.

b) Pěchota hlavního voje bude mít 2 pluky (bez jednoho praporu) v 2. sledu a jeden pluk v 3. sledu.

Druhý sled: 1. pluk bude pochodovati po ose: Vosek, Spišov, Lavice, Vohařice tak, aby dosáhl v 7 hodin hřebene západně od Lavice, který překročí teprve na nový rozkaz.

3. pluk (bez 1 praporu, který byl přidělen předvoji) pochoduje po ose Trnín—Přichvoj tak, aby dosáhl v 7 hod. hřebene u Čakan, který překročí teprve na další rozkaz.

Třetí sled: 4. pluk pochoduje po ose Dolní Bousov, Spařenec, Markvartice, Rakova dosáhne v 7 hod. východního okraje Spařence, který překročí teprve na nový rozkaz.

c) Divisi dělostřelectvo s posilou 4 oddílů armádního dělostřelectva zaujme postavení před 6 hod. západně od čáry: východní okraj Plhova, východní okraj Lavice, 389, 396, 335 tak, aby mohlo podporovati postup předvoje až na východní okraj lesů (východně 452, 356, U Pazderny, 380), a to: 3 oddíly pro přímou podporu praporů prvního sledu, 7 oddílů pro všeobecnou činnost, hotovy zahájit činnost na rozkaz velitele divise.

d) Letka přidělená druhé divisi prozkoumá za úsvitu cesty vedoucí z Jičína na západ, pohyby vojsk a práce, které by mohly býti prováděny východně nebo západně od zalesněného pásma 452, 387, 385. Od 7. hodiny bude 1 letec pracovati ve styku s předvojem. Balon vystoupí v 6 h. 30 min. jižně od Spišova.

d) Jedna ženijní rota pochoduje s předvojem.

Druhá ženijní rota pochoduje rozdělena:

2 čety s prvním plukem,

2 čety s třetím plukem,

a má za hlavní úkol usnadnit těmto plukům přístup k zalesněnému pásmu východně od linie: Samšín—Přichvoj.

V. — Styk.

Styk s 1. divisi bude zajištěn na linii Hubojedy—Maršov—Prachov (severní okraj) na výši čelních praporů předvoje smíšeným styčným oddílem o dvou četách od každé divise.

Styk s 3. divisií bude zajištěn na čáře Mrkvojedy—Batín—Šlikoves (jižní okraj) na výši čelních praporů předvoje smíšeným styčným oddílem o dvou četách 2. divise, o dvou četách pěchoty a jedné četě kulometů 3. divise.

VI. — Osa pojítková: Spišov—Lavice, Vohařice, Sv. Anna.

Stany velitelů při vyražení:

Stan velitele 2. divise: Spišov (pozorovatelná na 376).

Stan velitele předvoje: Lavice.

Stanoviště velitele 2. brigády: u hlavního voje 3. pluku.

Velitel 2. divise:

Dostanou:

.....
.....
.....

Podle tohoto rozkazu velitel předvoje překročí v 7 hodin armádní a divisií jezdecko západně od fronty: Všeliby—Samšín—Leština, s třemi prapory v 1. sledu (2 prapory 2. pluku na severu, 1. prapor 3. pluku na jihu) a s 1 praporem v záloze u Šalandy.

Každý prapor 1. sledu bude podporován ihned po zahájení postupu jedním oddílem dělostřelectva (přímé podpory).

Každý prapor takto podporován zahájí skutečný průzkumný boj, v němž se vynasnaží, aby postoupil volnými prostorami, a zjistil tak první souvislou linii odporu protivníkovu.

Budeme předpokládati, že za tohoto zjednání dotyku nepřítel obsadil výběžek lesa Betlému (Betlehem) a vých. od 385, což vyvolalo takové rozšíření praporů, 1. sledu 2. pluku, že mezi oběma prapory vznikla mezera a že velitel předvoje proto mezi ně zasadil záložní prapor směrem k Vohařicům; že obránce po tomto zesíleném útoku opustil zmíněné výběžky lesa, a že předvoj dosáhl k polední čáře: cesta 400 m západně od Maršova—Vohařice—Stidla—kříž u jižního okraje Nadslavy, kde narazil na souvislou palebnou linii pěchoty, která je dobře podporována dělostřelectvem.

Tím skončilo zjednávání dotyku. Započne zahajovací boj.

Zahajovací boj.

K poledni tedy situace hlavního voje pěchoty, který v 11 hod. dostal rozkaz pokračovati v postupu na východ, jest tato:

1. pluk: v údolíčku u Samšína:

1 prapor u severního okraje,

1 prapor jižně 312,

1 prapor u písmeny S slova Samšín.

3. pluk: u Příchvoje:

1 prapor v údolíčku východně od této vesnice,

1 prapor v údolíčku severně od této vesnice.

4. pluk: u Markvartic:

1 prapor v údolíčku východně od této vesnice,

1 prapor v údolíčku jižně od této vesnice,

1 prapor v údolíčku u Spařence.

Veškeré divisií i armádní dělostřelectvo, které jest k dispozici divise, jest rozvinuto západně od čáry Plhov—Lavice—389—396—335.

Nyní jde o to učiniti veškerá nutná opatření, aby byla prorážena nepřátelská fronta, která je pravděpodobně jen krycí sestavou.

Proto velitel divise dává tento rozkaz:

Stan 3. července ve 12 hodin.

Operační rozkaz čís. 11.

I. — Nepřítel drží pevně západní okraj lesa 452—371.*)

II. — Předvoj dosáhl linie: cesta od severu k jihu 400 m západně od Maršova—východní okraj Vohařic—východní okraj Stidly—cesta od severu k jihu 300 m západně od Nadslavě.

III. — Divise bude v 17 hod. útočiti po ose Vohařice—Lochov, aby prorazila nepřátelskou frontu a obsadila vhodná místa pro vyražení na východ od zalesněného pásma 452—387.

Dobude-li úspěchu, využije ho k útokům jednak na 330 a sev. okraj Holína, aby u 460 navázala styk s 1. divisí, jednak na 274 (jižně od Vostružna) a na Vokšice—Podhrad, aby u Velíše navázala styk s 3. divisí.

IV. — Proto:

a) Pěchota:

1. brigáda útočí v 17 hod. s 1. plukem směrem na Dolní Lochov—Rybníček.

Východiště k útoku bude stanoveno velitelem 1. brigády za linií, které dosáhl 2. pluk.

Pásmo činnosti 1. pluku je na severu ohraničeno čarou: Kota 361—jižní okraj lesa 452,—jižní okraj lesa 460; na jihu čarou od 378 přes 387 k 356—jižní okraj Vohavče, hostinec na silnici jižně od Holína.

Postupné cíle: 314, Dolní Lochov, 356,

pak 330, Vohaveč,

konečně 317, Holín.

1. cíl bude překročen teprve na rozkaz velitele divise.

2. pluk podrží východiště k útoku tak dlouho, až je dostatečně překročí 1. pluk; pak bude za ním postupovati asi 500 m s úlohou zajistiti ochranu boků tohoto pluku a rozšířiti později průlom provedený 1. plukem.

1. pluk bude podporován 3 oddíly dělostřelectva.

2. brigáda drží jedním praporem frontu od Stidly ku kříži jihozápadně od Nadslavě a jest připravena využití úspěchu 1. brigády ve směru Podhrad. K tomu jeden prapor 3. pluku se shromáždí v lese jižně od 378, kde bude připraven vyraziti ve směru U Pazderny—Lhota Klasná.

Útok 2. brigády může býti zahájen, až 1. brigáda překročí 1. cíl.

2. brigáda bude podporována 2 oddíly dělostřelectva.

4. pluk a 1. prapor 3. pluku zůstanou v záloze divise na západ od linie Zajakury—Přichvoj—Rakov.

Rozhraní mezi brigádami: sev. okraj Zajakur, sev. okraj lesa jižně od 378, sev. okraj Vostružna—267—286.

b) Dělostřelectvo:

Rozdělení:

3 oddíly přímé podpory 1. brigádě,

2 oddíly přímé podpory 2. brigádě.

Tyto oddíly musí býti s to, aby podporovaly útok divise až na konečné cíle.

*) Předpokládám, že tento les je pro pěchotu prostupným.

5 oddílů všeobecné činnosti, které mají za úkol:

a) zajištění ochrany boků za útoku a ochranou palbu za jednotlivými cíli;

b) potírání nepřátelské protiútoky, a střílení na nepřátelské baterie.

Tyto oddíly musí být schopny účinně působiti až k linii Rybníček — Šlikoves.

Přední hraničí pro postavení baterií je čára Samšín, Leština.

Příprava útoku.

Příprava útoku záleží v soustředěné palbě všeho dělostřelectva od 16.45 do 17 hod.:

1. na 1. nepřátelskou linii, hlavně východně od Vohařic;

2. na okraje lesa jižně od 452 a severně od 387;

3. na hřeben 314, na záp. okraj Dolního Lochova a na 356.

Doprovod útoku.

Dělostřelectvo přímé podpory přidělené 1. brigádě, střílí zprvu pohyblivou přehradnou palbu do hloubky 400 m, pak bude stříleti postupnými soustředěnými palbami. Cíle a způsob palby určí velitel útoku.

Dělostřelectvo přímé podpory přidělené 2. brigádě podporuje napřed prapor 1. sledu 3. pluku a střílí soustředěnou palbu na pruh terénu mezi lesy od 281 na západ k J. H. a pak podporuje útok praporu 2. sledu 3. pluku na U Pazderny, Lhota Klasná.

Dělostřelectvo všeobecné činnosti chrání zabraňující palbou útok od východiště útoku až po první cíl a ochrannou palbou prodlouží činnost dělostřelectva přímé podpory.

Po dosažení prvního cíle menší část tohoto dělostřelectva střílí na nepřátelské částice, které by kladly odpor při rozšiřování průlomu 2. plukem, zatím co zbývající část tohoto dělostřelectva podporuje útok na druhý cíl a bude stříleti na protiútoky, které by nepřítel podnikl na boky 1. pluku, zvláště s výšin u Prachova.

c) Jezdecktvo:

Divisní jezdectvo pochoduje v pásmu 1. brigády asi na 1500 m za 2. plukem. Bude hotové využití dosaženého úspěchu, jakmile k tomu dá rozkaz velitel divise.

d) Letectvo:

Jeden letec bude pracovati s 1. brigádou od 17 hod.

Jeden letec k dispozici velitele dělostřelectva od 16 hod. 30m.

Balon jižně Špišova dostane úkoly od velitele divisního dělostřelectva.

e) Ženíjní vojsko.

Ženíjní roty zůstanou u jednotek, ke kterým byly původně přiděleny.

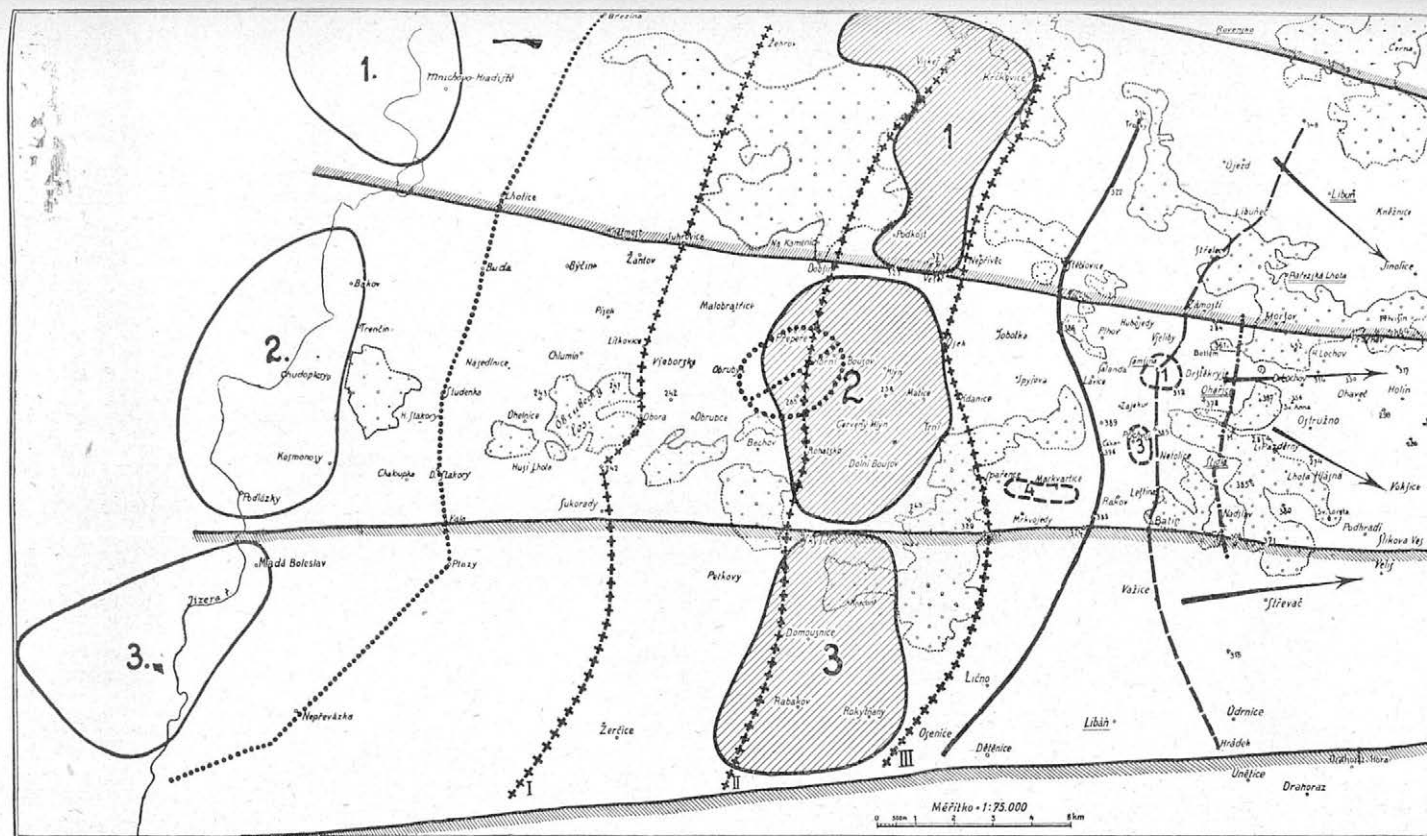
Budou mít za úlohu znovu upravit původní lesní cesty, hlavně v pásmu východně od Vohařic a vých. od Stidly.

V. — Styk.

Styk mezi oběma brigádami 2. divise bude zajištěn jednou rotou 2. pluku a jednou četou kulometů 3. pluku. Tato smíšená jednotka bude se přemísťovati na rozhraní obou brigád.

VI. — Stanoviště velitelů a předávání zpráv.

Stan velitele divise v Lavicích.

0 0 0 0 0 1
 ubytovací prostor divísi první linie (valný voj) 1. července
 " " " " " " " " 2. " "
 " " " " " " " " druhého a třetího sledu 2. divíse 3. července
 " " " " " " " " armádního jezdeckva 1. července
 0 0 0 0 0 1 obrys nepřátelské linie 2. července v 19 hodin.

hranice pásem činnosti divísi první linie
 linie odporu předních stráží divísi první linie 1. července
 linie odporu předních stráží divísi první linie 2. července
 linie odporu předních stráží divísi první linie 3. července
 fronta dosažená předvojem 2. divíse 3. července v poledne
 postupové směry divísi 1. linie 3. července
 linie postupných zastávek při pochodu 2. července (I., II., III.)

Stan velitele 1. brigády na již. okraji Drštěkrů.

Stan velitele 2. brigády v Netolicích.

Pojítková osa 2. divise bude později prodloužena přes Voha-
več na 298.

Viz zvláštní rozkaz pro spojovací službu (v této práci není pro-
veden).

Velitel 2. divise generál x.

Dostanou:

.

Hrubě tedy velitel divise připraví částečný útok, který má za účel prorazit nepřátelskou sestavu v oné části terénu, která se nej-
lépe hodí pro společnou činnost pěchoty a dělostřelectva a v pásmu,
v němž jsou dominující místa. Pro tento útok určí jen omezenou část
pěchoty: 3 prapory, které však jsou podporovány veškerým volným
dělostřelectvem, t. j. 3 oddíly dělostřelectva přímé podpory a 5 od-
díly pro všeobecnou činnost. Pluk útočí na normální frontě pro pluk
ve svazu — a je na svých bocích chráněn činnostmi jiných pěchot-
ních částic brigády.

Po proražení fronty nebude se 1. pluk starati o rozšíření průlo-
mu; to je věcí jednotek 2. sledu, pro které musí stačiti slabá podpora
dělostřelectva, jestliže ovšem nepřátelská sestava je skutečně jen
krycí sestavou, jak jsme předpokládali při provádění tohoto útoku.

Velitel divise chce provést útok do hloubky, a to v jednom nebo
více směrech, jež určí velitel armády. V tomto směru, nebo v těchto
směrech rozhodne velitel, jak bude útok proveden a jak užije pro-
středků, jež má k dispozici.

Proto po dosažení prvního cíle velitel divise přejde ihned
útokem na druhý cíl, který určil ve hlavním směru činnosti. Poně-
vadž velitel armády určil 2. divisi ještě druhý směr k Podhradu,
užije velitel divise pro tuto akci volných částic 2. brigády (1 praporu,
protože $\frac{1}{2}$ pěchoty 2. divise musí býti zálohou) a zahájí v tomto
směru druhý částečný útok vhodně podporovaný dělostřelectvem.

Jest možné, že nebude nám co činiti s krycí sestavou nepřítele,
a to nám ukáže boj; abychom se před touto eventualitou chránili,
velitel divise dovolí překročiti 1. cíl až na jeho další rozkaz.

Není-li to jen krycí posice, bude odpor daleko větší než jsme
očekávali, což rychle poznáme. Pak bude nutno vrhnouti všechny
prostředky divise do útoku, abychom zdolali protivníka.

Nyní započne útok v pravém smyslu slova.

Zahajovací boj dovolil nám alespoň zjistiti nepřátelský odpor a
dobře připravit všeobecnou frontu pro rozvinutí armády.